

Tõstamaa valla 2016. aasta vapimärgi kavalerid

HILJA MÄNDLA sündis 6. oktoobril 1950. aastal Treimanni külas kolmelapselise pere viimase lapsena. Vanemad töötasid kohalikus edumeelses kolhoosis. Põhihariduse omandas Hilja Metsapooles koolis. Lapsepõlvesuved möödusid kurgi ja peedipõldudel, suuremaks saades kolhoosi heinamaadel. Keskkooli lõpetas kohusetundlik õppija Häädemeeste keskkoolis.

Õpetaja amet sai valitud vist seepärast, et mõlemad õed olid juba õpetajad. Oma mängudes tahtis Hilja ikka õpetaja olla, see kohe istus talle.

Neli aastat õppis naine Tallinna Pedagoogilises Instituudis ja oli valmis Tallinna tööle jääma, töökohtki juba ootas. Ometi läks teisiti. Ühel kaunil lumisel kevadpäeval jalutas Hilja Treimanis ringi ja tundis, et maalapsena ei taha ta linna elama jääda, see ei oleks õige. Võttis uue suunamise Pärnu rajooni, nõnda sattus noor õpetaja Pootsi kooli.

Küla piduõhtutel käisid noort õpetajat piilumas ka kohalikud noormehed ja juba kahe aasta pärast, 1975. aastal, abiellus Hilja Raivo Mändlaga. Rajati ühine kodu ning riburadapidi sündis perre kolm last: Reelika, Rünno ning Reigo. Elupõline õpetaja Mändla ütleb, et niikaua ühe koha peal töötada saab ainult tänu headele kolleegidele. Keeruline aeg oli siis, kui kool tasapisi Tõstamaale ära hakkas kolima. Hilja on praegu veendunud, et ka väikeses koolis saavad lapsed tegeleda huvitegevusega ja saavutada häid õpitulemusi, siin on asi ikka inimeses kinni. Ametiühingu esimehe ja volikogu liikmena võitles ta Pootsi kooli eest visalt. Sellega oli raske leppida, aga praegu saab ta aru, et vald tegi lõppkokkuvõttes õige otsuse.

Kunagi ütles sõbranna, et Pootsis pole muud kui kolm Kd –kauplus, kool, karjalaut. Nüüdseks on alles jäänud ainult kauplus. Kõigest hoolimata leidis Hilja just siin töö ja kodu kogu eluks. Õpetas hulga lapsi

lugema ja kirjutama ning jagas elutarkust. Kolm korda valis rahvas Hilja valla volikogu liikmeks.

Pensionipõlve pidava Hilja võib tänasel päeval leida mõnuga raamatuid lugemast, merele kiikamast, aiatööd tegemast või oma nelja lapselapsega möllamast. Inimestele soovitab ta vähem nuriseda ja viriseda ning rohkem tegutseda. Aitäh, maa sool Hilja Mändla!

KALEV MARTSON sündis 19. septembril 1953. aastal Lõuka külas Sooselja talus kolhoosnikest vanemate kaheksanda lapsena. Lapsepõlv möödus kodupõldudel ja karjamaadel. Kaheksa klassi lõpetas Kalev Tõstamaa koolis. Edasi läks poiss Vigala maakutsekooli traktoristiks õppima.

Peale kooli lõppu oodati teda kodukanti tagasi. 1972. aastani töötas Kalev kolhoosis,

siis pidi kaks aastat armees olema ning edasi jälle kolhoosi töö. Suuremaid masinaid sai mees proovida Pärnu KEKis, kus töötas asutuse lõppemiseni. Töö kõrvalt käis Kalev Tõstamaal õhtukoolis ning omandas edukalt keskhariduse. 1977. aastal põimis Kalev oma elu kauni Astriga ja peresse sündisid poeg Kaido ja tütar Ave. Oma kuldse te kätega töötas Kalev veel mitmes firmas, aga kõik nad lõpetasid tegevuse. Nüüd juba palju aastaid on Kalev valla palgal ja omainimene igas valla asutuses. Remondib ja putitab kus vaja, jagab nõu ja abi kellele vaja ja parandab hea sõna ja naljaga kaaskodaniku tuju.

Pensionipõlve ei kavatse kahe poisipõlvi vanaisa pidama hakata. Vaba aja võtab ämma maja remont ja aju käib registamas mälumängus. Kalevi meelest on mägede, järve ja merega Tõstamaa idaalne elamise koht, no ja kui auraha ka veel antakse....., muigab ta kavalalt.

JUHTKIRI

■ Mehed räägivad köögis, et varsti on elu hukas. Nii umbes 60 aastat veel, siis on nafta otsas. Plastikutega on siis jokk, proovi tänapäeval asja leida kus palstikut poleks. Alternatiivid kütustele paistavad olevat tublis arengus. Mehed loodavad, et nemad seda aega ei näe, aga kuidas küll lapsed hakkama saavad. Mehed arutavad, et kolmandik maailmast kannatab puhta vee puuduse käes, ei tahaks sedagi näha, aga kuidas lapselapsed hakkama saavad?

Edasi võtavad mehed läbi põgenike teema. Jah, eestlased on ise põgenikud olnud, aga väga töökad teiste riikide elu ülesehitajad. Meestele ei meeldi laisad vaid toetusi nõudvad põgenikud, nad on telekast näinud. Kardavad ka uut usku. Mees peab ikka tööd tegema, arvavad nad, mitte päevade viisi palvetama, ohkavad mehed.

Ühele meestest tuleb meelde, et raadios lubati merevee taseme tõusu ühe meetri jagu. Olekski kohe varbad vees, uhh, mehed rüüpavad kuuma teed. Otsustatakse, et tuleb vaadata hakata Lõuna-Eesti kuplite vaheliste majade hindu.

Peaasi, et sõda ei tuleks, arvab vanem taat, oh, seda küll ei tahaks. Kurjust on kole palju, ei tea miks nad seal sõdivad kogu aeg, on mehed nõutud. Rüüpavad jälle teed. Mehed on muredest murtud, lausa väsinud. Hakkavad riburada magama minema, aga uni ei tule, sest süda on vaevas, et ilm on hukas. Pööritavad voodis rahutult linad rulli. Kuidas siis saavad lapsed ja nende lapsed ja omakorda nende lapsed. Mis neist küll ometi saab, peaasi, et tulnukad ei tule, norsatab vanim taatidest.

Ülle Tamm, toimetaja

VALLAVOLIKOGU TEATED
Tõstamaa Vallavolikogu istungil 18. märtsil 2016 osalesid kõik vallavolikogu liikmed.

■ Kuulati vallavanema infot Tallinnas igal aastal toimuvatest linnade valdade päevadest, kus käsitleti mitmeid kohalikke omavalitsusi puudutavaid teemasid.

■ Võeti vastu valla 2016. aasta eelarve mahus 1 613 650 eurot. (Eelarve avalikustatud elektroonilises Riigi Teatajas ja valla kodulehel www.tostamaa.ee)

■ Tagamaks Tõstamaa vallas üldkeskhariduse kättesaadavuse ning gümnaasiumi riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu ja nende tasustamise samadel alustel põhikooli õpetajatega, otsustati kasutada 2016. aasta riigieelarvest kohalikule omavalitsusele määratud põhikooli õpetajate tööjõukulude toetust 27 630 euro ulatuses gümnaasiumiastme õpetajate töö tasustamiseks.

■ Võõrandati otsustuskorras Tõstamaa alevikus Raba 2b asuv vallale kuuluv maaütkü senisele kasutajale Harjase OÜ-le.

■ Kehtestati Tõstamaa lasteaia kulude vanemate poolt kaetava osa määraks (kohatasu) 20 eurot, sealhulgas õppevahendite tasu 7 eurot.

■ Seoses uue sotsiaalhoolekande seaduse jõustumisega 1. jaanuarist 2016, võeti vastu sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord Tõstamaa vallas, mis jõustub 1. aprillil 2016.

Sotsiaalhoolekandeline abi on sotsiaalhoolekandeline teenuste, vältimatu abi ja muu abi andmine, mille eesmärk on toetada inimese iseseisvat toimetulekut ja töötamist ning aktiivset osalust ühiskonnas, ennetades sealjuures sotsiaalsete probleemide tekkimist või süvenemist üksikisiku, perekonna ja ühiskonna tasandil.

Uues määruses on sotsiaal-

teenustega seonduv koondatud ühte määrusesse.

Määrus on avalikustatud elektroonilises Riigi Teatajas ja valla kodulehel.

■ Otsustati taotleda Tõstamaa valla munitsipaalomandisse järgneval maastükil:

Tõstamaa alevikus asuv Puhastusjaama maaüksus, Kastna külas asuv Võrguplati maaüksus ja Tõstamaa alevikus asuv Garaazide maaüksus.

■ Arutati Pärnu Linnavolikogu 18.02.2016 otsusega nr. 11, Tõstamaa vallale tehtud ettepanekut, alustada läbirääkimisi haldusterritoriaalse korralduse võimaliku muutmise üle Pärnu linna, Are, Audru, Halinga, Häädemeeste, Koonga, Paikuse, Sauga, Surju, Tahkuranna, Tootsi, Tori valla ning Sindi linnaga.

Otsust volikogu poolt esialgu vastu ei võetud, otsusele tuleks jõuda järgneva kuu jooksul.

Eve Sahtel,
vallasekretär

TÕSTAMAA VALLAVALITSUS KORRALDAB TRADITSIOONILISED PIIRKONDLIKUD INFOKOOSOLEKUD:

TÕHELAS esmaspäeval, 25. aprillil kell 18 Tõhela rahvamajas Tõhela, Männikuste, Kiraste, Alu külad

POOTSIS teisipäeval, 26. aprillil kell 18 Pootsi keskkoolis Pootsi, Lao, Peemi, Kõpu külad

SELISTES kolmapäeval, 27. aprillil kell 18 Seliste külastoas Seliste ja Päraküla külad

KAVARUS neljapäeval, 28. aprillil kell 18 Kavaru küla keskus-paadisadamas Kavaru küla

KASTNAS esmaspäeval, 2. mail kell 18 Kastna rahvamajas Kastna, Ranniku, Rammuka külad

TÕSTAMAAL teisipäeval, 3. mail kell 18 Tõstamaa rahvamajas Tõstamaa alevik, Värati, Ermistu, Lõuka, Tõlli külad

MANIJAL kolmapäeval, 4. mail kell 15 Manija saarekeskuses

Räägime omavalitsuse tegevusest, haldusreformist, kuulame ettepanekuid valla elu paremaks korraldamiseks jne.

OLED OODATUD!

TOIMETUS

Toimetaja: Ülle Tamm tel 505 5340,
küljendaja: Pille Paalam
Internet: www.tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Teeristi pood, Tõhela raamatukogu,
Pootsi pood, Tõstamaa bensiinijaam.
Trükkikoda: Hansaprint
Tiraaž: 425 tk

Saatke meile oma juttu ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Hajaasustuse programmi 2016. aasta taotlusvoor on alates 1. aprillist avatud

1. aprillist 2016 algas hajaasustuse programmi taotluste vastuvõtt Are, Audru, Halinga, Häädemeeste, Kihnu, Koonga, Paikuse, Saarde, Sauga, Surju, Tahkuranna, Tori, Tõstamaa, Varbla ja Väandra vallas.

Taotlus koos kohustuslike lisadokumentidega tuleb esitada paberil või digitaalselt allkirjastatuna kohalikule valdavalitsusele hiljemalt 3. juuni 2016.

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Toetatakse kodumajapidamiste veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide ja juurdepääsuteedega seotud tegevusi. Juhul kui majapidamine ei ole elektrivõrguga liitunud, toeta-

takse ka autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Toetust saavad taotleda hajaasustuse piirkonnas elavad füüsilised isikud, kes vastavad järgmistele nõuetele:

1. taotleja elab alaliselt selles majapidamises, millele ta toetust taotleb;
2. taotleja elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist kuni toetuslepingu sõlmimiseni majapidamine, millele ta toetust taotleb;
3. taotlejal ei tohi taotluse esitamise hetkel olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektile võib olla ka kaastaotleja(d). Kaastaotleja peab vastama taotlejaga samadele nõuetele.

Oluline on, et projekti tulemus ei oleks poolik, vaid jõuaks tervikliku lahenduse. Näiteks peab projekti lõpptulemusena olema joogivesi kätte-

saadav, tagama elamu heitvee nõuete kohase kanaliseerimissüsteemi, juurdepääsutee olema kasutuskõlblik aastaringsest või peab olema olema leibkonna vajadustele vastav elektrisüsteem.

Projekti maksimaalne toetus programmist on ühe majapidamise kohta 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka ajavahemikus 2011 – 2015 hajaasustuse elektriprogrammist, hajaasustuse veeprogrammist ning hajaasustuse programmist saadud toetuse summa. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33,33 % projekti kuludest.

Tõstamaa valla kontaktisik toetuse küsimustes on arendus- ja keskkonnanõunik Alo Tomson, telefon 449 6180, e-post alo@tostamaa.ee.

Alo Tomson,
arendus- ja keskkonnanõunik

Kallid lapsevanemad!

□ Tõstamaa lasteaed ootab Teie avaldusi, kui soovite oma lapsele sügisest 2016 kohta meie lasteaias.

Avalduse vormi leiate lasteaia kodulehelt <http://lasteaed.tostamaa.ee/>.

Avaldus tuua lasteaeda (saab ka lasteaia täita) või esitada digitaalselt allkirjastatult aadressil lasteaed@tostamaa.ee
Info telefonil 5346 5490

Kadi Adler,
lasteaia direktor

RäimeWest 2016 toimub taas 14. mail Lao sadamas

□ Rannarahval käib ajaarvamine ikka räimepüügi rütmis. Räimeaeg lükkab pärast rasket ja väsitavat talve rannakülale elu sisse. Tossavad suitsuahjud, podisevad paadid ja kajakate kisa kaigub ümber räime-laadungi - need on räimeaja rõõmsad külähääled.

RäimeWest on üritus, kus toimub suur kalalaat, tutvustatakse rannakalandust ning jagatakse teadmisi kohalikust kalakultuurist, toimuvad keskkonnavalasemad seminarid, astuvad ülesse mitmed ansamblid ja esinejad, toimuvad mängud nii suurtele kui väikestele, saab tutvuda merepäästjate, meremuuseumi ja teiste tegemistega, tehakse hõljukisõitu, toimub merepäästetäht jpm.

Festivali peaesineja on Väikeste Lõõtspillide Ühing. Öhtul korraldavad Kentukid Tõstamaa rahvamajas jätkupeo. Rõõm teeb tugevaks!

Üritus on külastajatele tasuta.

Üritust rahastab Keskkonnainvesteeringute keskus ja Tõstamaa vald.

Tõstamaa aasta noore austava tiitli pälvis **Laura Jõe**.

Laura on igati vahva ja tubli noor inimene. On vähe kohti, kus ta ei osale. Kohusetunne ja töökus on Laura kaaslased.

Laurast tasuks eeskuju võtta teistelgi noortel, kel vähegi sära silmades ja kes tahaks siin maailmas midagi ära teha.

Rootsi Kunn igatseb vahel magusa

Päeval, kui Maria ja Jüri Nõmme koos laste Augusti, Helmi ja pesamuna Einoga ohtliku meretee Rootsi suunas ette võtsid, ei oleks osanud nad ette kujutada, et ühel päeval tuleb nende pesmuna suure laevaga jäädavalt sünnimaale tagasi ja saab hellitava hüüdnime Rootsi Kunn.

Laulva rootsi aktsendiga eesti keelt kõnelev Rootsi Kunn ise on täis huumorit ja soojust ning koos kaasa Barbroga naudivad nad rahulikku maaelu Lõuka külas. Abielupaari rahuliku maaelu nautimise meelispai on teise korruse terrass, seal istutakse tunde seltsis päikesega ja vaadeldakse nurmede värve klaasikese külma valge veiniga Akna taga askeldavad tihaste, vintide ja leevikeste väed, toas mõnulevad kassid – hästi hooldatud ja kaitstud Kunni õukond.

E i n o
Nõmme
sündis Selistes Männiku talus 1943. aastal. Seliste kirikus sai väike poiss preester Naela poolt ka ristitud. Ema oli pärit Jansenite (nüüdsed Jaansood) ja isa Madsenite suguvõsast. Pere elas isapoolse vanaisa käest

saadud krundil. Koht oli kena, peeti loomi ning sai ka merel ja jões kalastamas käia. Aeg 1944. aastal oli ärev, isa Jüri oli kaitseliitlane, öösiti magati küüditamise hirmus metsas kraavides. Sellises olukorras otsustasid vanemad perega Rootsi põgeneda. Ühel öhtul sõideti paadiga Kihnu ja sealt juba suurema purjeka ja seltskonnaga vastu ööd Rootsi poole. Paadis pidi olema väga vaikselt, inimesed olid merehaiged. Gotlandi külje all tulid sõjalaevad vastu ja põgenikud juhatati Slite sadamasse, hiljem Visby põgenike-laagrisse.

Esiotsa välismaalasi linnadesse ei lastud, elati erinevates Lõuna Rootsi taludes ja tehti tööd söögi ning öömaja eest. Põgenikesse suhtuti väga sõbralikult. Edasi õnnestus meesperel Björkshulti klaasivabrikus tööd saada, ema oli kodune. Seejärel elati ja töötati Säfsjöströmmis paberivabrikus.

Linna elama saamiseks pidi olema kindel töökoht. 1949. aastal leidsid vanemad SKF kuullaagri vabrikus tööd ja pere kolis Göteborgi. Elati vabriku kahetoalises korteris, ühes toas öde mehe ja beebiga ja teises kõik ülejäänud. Seal tuli Einol kooli minna, see talle väga ei meeldinud. Õnneks sai öde üsna ruttu oma perele ühetoalise korteri ja läks natuke lähedamaks. 1957 ostsid vanemad laenuga maja, seda tegid väga paljud eestlased rootslaste suureks imestuseks. Tehti palju tööd ja juleti laenu võtta, põgenikel oli suur soov elus edasi jõuda. Esialgu oli paljudel põgenikel plaan Rootsis raha koguda ja edasi reisida Kanadasse, sest punane oht tundus olema liiga lähedal, aga Nõmmed jäid.

Kooliskäimine ei hakanudki Einole meeldima, tegi läbi algkooli 8 klassi ja läks 15. aastase tööle. Merele ema ei lubanud, nii sattus poiss tööle puuhoovi tegelema importpuiduga. Algul kirjutas ja arvutas kuupmeet-

Et heeringat ja soolast kommi

reid kokku, edasi sai juba töökoja juhatajaks. 1966 tegi Eino läbi ka 10 kuud sõjaväekoolitust ja sealt tulles võttis ka kohe naise. Sündisid Roger ja Helen. See liit kestis 25 aastat.

Edasi suunati Eino tööle Lõuna Rootsi. Juhtis poolteist aastat suurt puitplaate müüvat kauplusteketti. Koos pankrotivaraga anti ka Eino üle järgmisele tööandjale. Peab ütleva, et viiskümmend aastat keerles mehe elu ümber puidu. Lõpuks töötas Eino puidu sisseostjana. Hea spetsialistina, aga keeli mitteoskavana, võttis ta oma tööreisidele alati tõlgi kaasa ja oligi olukord lahendatud.

Eino elu oli Rootsis olnud päris mõnus. Töö oli normaalne. Paar korda aastas käidi koos kaasa Barbroga soojal maal puhkamas. Vabal ajal vaadati jalgpalli või hokimatš, käidi kontsertidel ja teatris. Ees terendas rahulik pensionipõlv.

Eks Eino oli ju kuulnud mõndagi Eestist, aga mingeid kontakte tal sünnimaaga ei olnud. 90ndal käis sugulane Viktor Eestist külas. 94ndal tuli Eino koos kaasaga kaheks nädalaks Tõstamaa kanti sugulasi vaatama. Eesti oli neid huvitama hakanud. Käidi ka Laulupeol. 1996 tuldi jälle Viktori ja Õie juurde ja tehti Eestile korralik tiir peale. Nõnda sai sellest igasuvine kahepäevane traditsioon ja siis otsustati juba

kolmeks nädalaks Kalda tallu jääda. 2006. aasta ühel ärasõidueelsel päeval, arutati Viktoriga, et mis oleks, kui ehitaks maja ja tuleks pensionipõlve päriselt sünnimaale pidama. Hommikul vaadati plats valmis. Järgmisel aastal Eino ja Barbro abiellusid. Üksiti oli majaplatas saanud kindlad piirjooned. 2008 juulis koliti sisse. Alles hiljem selgus, et kõrval asunud lagunenud majas oli kunagi sündinud Eino ema.

Elu hakkas käima eesti aja järgi. Einot ei tõmba Rootsi mistki asi tagasi, aga Barbro igatseb vahel oma kahte tütart ja lapselast.

Üsna ruttu kutsuti Eino näiteringi mängima, ta on osalenud juba kolmes teatritükis. Ka Rootsis mängis mees mitmes lavastuses. Seltskond on tore ja saab lähedalt suhelda. Kuulsust kodukülale kogus pere osalemisega telesarjas "Õhtusöök viiele". Marja- ja seenemetsad meelitavad sügiseti korvi haarama.

Eestis hoitakse rohkem oma kultuuri, tantsupeod ja laulupeod, sarnaseid asju Rootsis pole, võrdleb Eino kahte riiki. Siin õpitakse koolis kindlasti rohkem, ka lauldakse ja tantsitakse. Rootsis polnud üksvahe isegi kehalist kasvatust. Sotsiaalne kindlustus on Rootsis kindlasti parem ja muidugi on rootsi pensioniga siin mugav elada. Paljud toiduained on

Rootsis odavamad kui siin ja selle paneb Eino euro tuleku süüks. Aga on ka mõned gurmeelemmikumid, millest Nõmmed puudust tunnevad nagu näiteks rootsi soolane või, värsked krevetid, eriline jõulujook, magus heeringas, lagrits ja mõned leivad. Eino eriliseks lemmikuks on värsked Norra rannikult püütud krevetid külma õlle või veiniga.

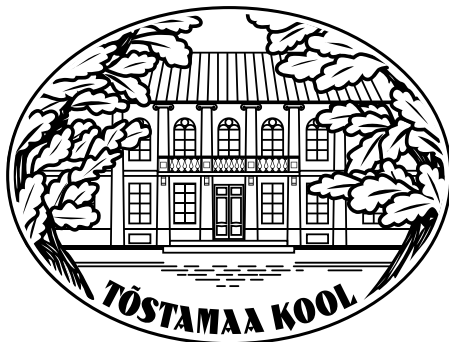
Head meelt teeb, et paljud noored tulevad maale tagasi, korrastavad ja köpitsevad, majadele on tulnud uued rõõmsad värvid. Tõstamaal on tegelikult kõik vajalik käe-jala juures. Helistad hommikul arstile ja juba lõunaks on su mure leitud lahenduse. Rootsis jõuti haldusreformiga nii kaugele, et põhja pool on lähim haigala ja kool 200 km kauguses, mispeale imestati, et elu maal välja sureb. Ka siin haub valitsus hal-

dusreformiga maaelu suretamise plaane, aga sellest oleks väga suur kahju tõusmas, hoiatab elu näinud mees.

Asi, mis Einole palju lõbu ja lusti valmistas on üllatuste korraldamine. Seda tehakse vastastikku Mareki, Tomeki, Janeeki ja Õie tiimiga. Ikka ootamatult üksteise ukse taga lõbusate plaanide ja riugastega Rootsi ja Eesti aladel. Rootsi Kunni nimigi on kallite sugulaste pandud ja pühitsetud. Võibolla on vahvatel sugulastest krutskipoistel oma roll, et Eino otsustas tulla ja jääda, mine tea.

Kui Eino oli väike, ei julgenud ta magama jääda, sest kartis ära surra. Siis tuli ema ja lubas, et poiss ei sure mitte kunagi ära ja alles seejärel julges poiss uinuda.

Ülle Tamm,
toimetaja

Kiitust tublidele õppuritele!

Kool kiidab tublisid põhikooli klasside õppureid pikal III veerandil.

II klass

Martha-Maria Päästel „5“
Grete Vulkan „5“
Tormi Väli „5“
Lee Grünberg
Nikolai Kiradi
Triinu Koidu
Joosep Luhamaa
Gertrud Martson
Maris Paju

Katre Sutt „5“
Kadri Vulkan „5“
Anny Kerem
Regina Koidu
Kevin Päästel
Eliise Timm

VI klass

Keily Kaal „5“
Risto Rand „5“
Katre-Maris Veskimägi „5“
Kärt Elismäe
Sireta Jürgens
Birgith Sinimeri

VII klass

Ave-Triin Gurjanov „5“
Mari-Jaana Siinne „5“
Mark Kiradi
Kristiina Niit

VIII klass

Heliine Gurjanov
Keily Kerem
Mathilda-Maria Tork
Ave-Ingrid Veskimägi

IX klass

Kadri Kase
Kertu Lille
Nele-Eliise Runthal
Maria Toodo

IV klass

Everita Imana „5“
Jaana Klaas „5“
Jaan Luhamaa „5“
Rita Niine „5“
Brian Blumfeldt
Kristo Karelsohn
Samuel-Timo Peltokangas
Markus Press
Lauri Tuhkanen

V klass

Marleen Sahtel „5“
Grettel Soonisoo „5“

Ja gümnaasistid, kes oma kursustehinnetega tublii järjel:

X klass

Oskar Tamm „5“
Ott Odes

XII klass

Laura Jõe
Loret Miidu

XI klass

Tanel Tuulmees
Teel Tõnisson

Õnneliku kooli sa

Enne artikli lugemist mõned selgitavad mõisted:

Õnn: meeleseisund, mis on seotud hea enesetunde ja rahuloluga

Saladus: mingi teadmata või ilma seletuseta asjaolu

Kool: õppe- ja kasvatusasutus, kus õpilased õpetajate juhtimisel omandavad teadmisi, oskusi ja vilumusi

Enamus mudilasi lasteaias tahab minna kooli. Paljud teismelised mõtlevad hommikul miks mulle seda kooli vaja on? Paljud 30-aastased leiavad, et küll on hea, et koolis juba käidud on ning pensionieas domineerivad koolist vaid helged mälestused. Jah, ma teen siin üldistusi, kuid täiesti vale pole neist väidetest ükski.

Lehelugejad on mitmete ilmunud artiklite põhjal juba teadlikud, et Tõstamaa Kesk-koolil on käimas koostöös Charlottenlundi kooliga Norrast projekt „Happy School“ ehk eesti keeles siis „Õnnelik kool“.

Nagu projekti nimi ütleb on asja eesmärgiks muuta kool nii õpetajatele kui õpilastele kohaks, kus saab õnnelik olla. Teisisõnu öeldult siis muuta teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamise protsess õppeasutuses selliseks, kus nii õpetajad kui õpilased oleksid hea enesetundega ja rahulolevad. Kas selline asi on võimalik?

Ma usun, et igapähele on meele kooliajast tunde või tegevusi, mida nad silmaotsaski ei sallinud, sest tund võis olla ebahuvitav, liiga raske, õpetajad liiga kurjad või hoopis klassikaaslastes sellised, kes õppimist kuidagi ei toetanud.

Käimasoleva projekti raames uuris Tõstamaa kooli õpetaja Heili lastelt seda, mis neile koolis ei meeldi ning sai teada, et neile ei meeldi liiga pikad koolipäevad, suur koormus, liiga palju kodutöid, aga ka halvad suhted klassikaaslaste ja õpetajatega, igavad tunnid ja liialt varajane hommikune ärkamine.

Õpimotivatsioonile mõjuvad pärssivalt väsimus ja pettumus õpitulemustes ehk kehvad hinded ja vilets tagasiside. Lapsed töid välja ka halbu suhteid

Koostööprojekti „Happy School“ raames toimus viimane kohtumine Tõstamaa koolis 14.-16. märtsil, mil eesti ja norra õpetajad tegelesid taaskord uute ideedega, et leida mooduseid kuidas oma tunde koolis põnevamaks teha. Projekti toetatakse Euroopa Majanduspiirkonna Norra stipendiumiprogrammist ning projektiperiood on 1. septembrist 2014 kuni 30. augustini 2016.

konkreetsete õpetajatega ning seosetust „päris eluga“. Tõesti, sellised asjad koolis ja kooliga seoses ei tee kohe kuidagi õnnelikuks.

Samas ei ole kool õpilaste jaoks siiski ka päris lootusetu koht, sest küsitluses toodi välja, et kool on tore koht sõpradega kokkusaamiseks, vägev on kui pakutakse head lõunasööki ja vahetunnid on mõnusad. Mitmete laste meelest on lahe tundides midagi uut teada saada.

Mängitakse, õpetaja on huvitav ja temaga saab rääkida. Mõistetakse, et hea õppepõlv on tulevikuvõimaluste pant. Enamasti motiveeribki noori edu, hea tagasiside, tunnustus ning enesearendamine. Ka uute tutvuste loomine ja uute vaatenurkade saamine, rutiinist väljumine ja vahelduse saamine on olulised.

Uudishimu õpitava vastu loovad isiklik huvi teema vastu ja otsene seos igapäeva eluga. Tähtis on, et tunnis oleks vaba õhkkond, kus pole pingeid ja saab rahulikult õppida. Ilma hirmuta.

Küsitluses uuris õpetaja Heili ka seda, millised on õpilaste arvates täiuslikud õpetajad ja õpilased. Koolinoorte arva-

ladus

tes on täiuslik õpetaja mõistev, empaatiline, sümpaatne, ilus, hoolitsetud välimusega, rõõmsameelne, lõbus ning kompromissile loov. Samuti oodatakse täiuslikult õpetajalt põnevaid õpetamismeetodeid (eraldi toodi välja mängu ja õppereise, praktilisi tegevusi). Täiuslikuks õpilaseks peetakse aga noort, kes on õpihimuline, sõbralik, abivalmis ning korrektne.

Kokkuvõtvalt peaks olema õnneliku kooli saladus ju lahendatud. Õpetajad võtavad end kätte ning teevad tunnid rikkamaks uute mängude, külaliste ja huvitavate faktidega ning on ilusad, rõõmsad ja hästi hoolitsetud. Samal ajal näitavad õpilased üles indu uusi teadmisi omandada, käituvad viisakalt ning on alati sõbralikud. Lihtne, kas pole?

Ja ometi pole me hetkeolukorraga just 100 protsenti rahul. Kas sellepärast, et õpetajad pole täiuslikud. Või pole meil täiuslikke õpilasi? Kes üldse peaks olema täiuslik, et kool oleks üks õnnelik paik?

Ma usun, et täiuslikkust ei pea kelleltki nõudma. Pigem tuleb teha rohkem koostööd,

kus õpetajad pingutavad selle nimel, et leida õpilastega parim koostöövorm ja õpilased annavad endast parima osalemaks koolitöös.

Sest olgem ausad, kui noor tundi ei ilmu ja kui ilmub, siis väljendab pidevalt oma vastumeelsust, kaob ka entusiastlikumal õpetajal motivatsioon tööd teha. Sama kehtib vastupidigi: kui õpetaja tund on aastast aastasse samasugune, ühtegi seost igapäevaeluga ei leita, ja pidevalt on kukil kontrolltööhirm, siis kaua õpilane kannatada jaksab?

Seega küsiks kokkuvõtteks, et kas õnneliku kooli saladus ei võiks olla ehk mõlemapoolne pingutus anda endast parim ning teha seda koostööd ilma pinget ja pideva kriitikata kuidas üks või teine osapool olema ja mõtlema peaks?

Kaunist koolikevadet soovides,
Liina Käär

Teie täiendavad mõtted, kommentaarid ja ettepanekud õnneliku kooli loomiseks on lahkelt oodatud aadressil liina@tostamaa.ee.

POP-UP mõisakohvik

■ Mul on suur rõõm kirjutada pressiteadet millestki, mida varem tehtud ei ole. Nimelt avab selleaastasel RäimeWestil, 14. mail Lao sadamas, ukse mõisakohvik.

Mõisakohviku korraldustiimiks on Tõstamaa keskkooli 11. ja 12. klassi õpilased. Kogu tegevuse eestvedajaks on Raili Mengel, kes õpetab meie kooli noortele maaturismi.

Praeguseks hetkeks on menüü paika pandud ja saan öelda, et see on mitmekülgne ning meelepärast jätkub kõigile, sest pakume nii kalaga kui ka kalata toitu. Kindlasti jääb kogu tegevuse juurde mõisalikkus ja menüüd lugedes leiab nii Mõisaproua buduaarpiruka kui ka matsirahva kiluleiva. Isegi joogipooliseks on meil midagi värskendavat ja looduslikku.

Peagi leiab meie tegemiste kohta rohkem infot ka Facebookist ja kõige parema ülevaate saate siis, kui olete 14. mail meie mõisakohvikutelgis kohal. Ootame teid!

Laura Jõe,
Tõstamaa keskkooli abiturient

Kosklalaager andis lastele uusi teadmisi ja oskusi

■ Linnuteadlaste Mati Kose ja Tarvo Valkeri juhendamisel tutvuti Manija saarekeskuses veeräändlindude eluga ning ehitati kosklatele "konge" ehk pesakaste.

Kosklakongid panid lapsed üles kolmes kohas. Mai lõpu-poolle või juuni algul vaadeldakse kosklaid jälle. Siis uuritakse, kas uutesse pesakastidesse on asukaid ilmunud, kas ja kus on munad välja hautud.

Kuna kosklapidamine on rannarahva vana traditsioon ja Manija saare vetes kosklaid jagub, oligi viimane aeg neile pesakaste juurde meisterdada. Püstised pesakastid on seni end hästi õigustanud, sest sellistesse ei julge varesed mune hävitama minna.

Enamik lapsi tuli laagrisse Kihnust, mõned ka Tallinnast ja Manijast.

Kosklalaagri toimumist toetab programm Kihnu Kultuuriruum läbi Manija Kultuuriseltsi projekti.

Svea Aavik

Digipäev Tõstamaa koolis

1. märtsil toimus Tõstamaa koolis digipäev. Üritusel osalema oli kutsutud 3. - 4. klassi õpilased Lindilt ning 5. - 9. klasside õpilased Koongast, Lõpelt, Varblast, Kihnust, Virtsust ja muidugi ka Tõstamaalt.

Pärnu Vanalinna põhikool algatas selle õppeaasta alguses hea tahte korras koostöös Pärnu maavalitsuse haridus- ja kultuuritalitusega maakonna koolidele mõeldud pilootprojekti "Pärnu maakonna digipööre ehk Õpime nutikalt". Projekt kestab tuleva aasta juunini ja selles osaleb kümme pilootkooli. Projektis osalemine on koolidele tasuta.

Kui Tõstamaa kooli selline uudis jõudis, siis kooli juhtkond otsustas, et võtame osa. Kolmeliikmelisse meeskonda, kuuluvad: Aimar Silivälja, Kati Rahuoja ja Heili Timm. Nemad käivad igal teisipäeval Pärnus teadmisi ammutamas, mida kolleegidele, õpilastele ja teistele huvilistele jagada.

Projekti ühe eesmärgina oli kaasata digiüritusse üks kool, kes ei osale digipööre programmis. Meie kool kaasas neid suisa kuus. Veebruari alguses sai maha peetud esimene digipäeva toimumise koosolek, kus otsustati, et kutsume endale külla Lindi, Koonga, Lõpe, Kihnu, Varbla ja Virtsu koolide õpilased koos õpetajatega. Et õpilaste arv liiga üle pea ei kasvaks, otsustasime seada igale koolile osalejate piiriks 15 õpilast.

Et korraldatud digiüritus oleks põnev ning kaasahaarav, otsustasime teha erinevaid õpitubasid. Mõtlesime läbi oma kooli võimalused ning kokku sai pandud kuus õpituba: eKuldvillak (juhendaja Kati Rahuoja), eBingo (juhendaja Heili Timm),

LEGO Robotron (juhendaja Karoliine Kask), animatsiooni- klass (juhendaja Aimar Silivälja), eLasketiir (juhendaja Andrus Kiisler / Toomas Mitt) ning QR-mõisamäng (juhendajaks Laura Jõe ja Teele Tõnisson).

Digipäeva saabudes tuli väga hästi läbi mõelda kogu päevakava ning liikumine erinevate õpitubade vahel. Päeva avades tutvustati kõikidele osalejatele Tõstamaa mõisamaja. Läbi käidi 30ne minutilise ekskursiooni käigus kõik olulised paigad, mida QR-mõisamängus hiljem tarvis läks.

Kokku osales digipäeva üritusel ca 90 õpilast ja 25 õpetajat erinevatest koolidest. Kogu seltskond oli jagatud kuueks rühmaks, kes liikusid kogu päeva jooksul ühest õpitoast teise. Kui õpituba sai kiiremini läbitud, siis jäi kõigil aega vaadata ringi mõisamaja sees ja väljas.

Neljas õpitoas said kõik osalejad kooli ja valla sümbolika kingitusi (komme, kleepse, rinnamärke, käepaelu). Päeva lõpus autasustati eKuldvillaku iga rühma parimaid ning iga kooli parimat laskurit Organic LOLpopsi maitstva pulgakommiga. Kõik osalenud koolid said päeva lõppedes tänukirja osalemise eest, raamatu „Tõstamaa mõisa lugu“ ja Tõstamaa valla sümbolika šokolaaditahvli.

Enne kojuõitu jagati kõigile kringlit ja morssi.

Digipäev läks igati korda ning igal hetkel oli kuulda kiidusõnu ürituse korraldajate suunas. See pani mõtlema, et sellises formaadis ettevõtmist tuleb tulevikus kindlasti korrata.

Tõstamaa koolipere tänab kõiki asjaosalisi, kes nõu või jõuga abiks olid!

Maris Adler
õppejuht

Muusika meid kõiki seob

18. märtsil toimus Tõstamaal XX laste lauluvõistlus „Muusika meid kõiki seob“.

Pisikesed ja suured laululapsed olid kogunenud Tõstamaa mõisa saali, et proovile panna oma oskused solistina. Saali kogunenud pealtvaatajate jaoks kujunes konkurss sõbralikult armsaks vara-kevadiseks kontserdiks, mis pakkus hulgaliselt muusikalist naudingut, aga ka pisukest ärevust osavõtjatele ning põidlahoidjatele.

Konkurssi korraldas Tõstamaa noortekeskus koos Tõstamaa rahvamajaga, tehes koostööd Tõstamaa keskkooli, lasteaia ja vallaga.

Märkimisväärne on, et konkurssi korraldatakse juba 20ndat korda. Eelduseks, et traditsioon ei katkeks, on eelkõige vaja julgeid osavõtjaid ja tublisid juhendajaid. Tore on tõdeda, et Tõstamaa lastele meeldib laulda. Seekord oli rõõmsaid ja säravaid soliste kokku 34. Vanusegrupid jagunesid: lasteaed, 7.-8. aastased, 9.-10. aastased, 11.-14. aastased, 15.-19. aastased. Noorimad osavõtjad olid 4. aastased, vanim osavõtja 17. aastane.

Igas vanusegrupis selgitati välja parim laululaps, lisaks *Grand Prix* ning publiku lemmik nii tüdrukute kui poisslaste seas, jagati hulgaliselt eripreemiaid.

Žürii oli 4-liikmeline, esimeheks pikaaegne tunnustatud Pärnu linna lauluõpetaja Ester Murrand. Žürii hinnangul olid kõik laululapsed väga tublid, andsid sellel hetkel oma parima. Ester Murrand julgustas kõiki laululapsi laulmisega edasi tegelema, ning otsima iseendas seda sädet.

Grand Prix vääriliseks tunnistas žürii 17. aastase **Gert Genteleni**, kes õpib laulmist Pärnu Kunstide Majas õpe-

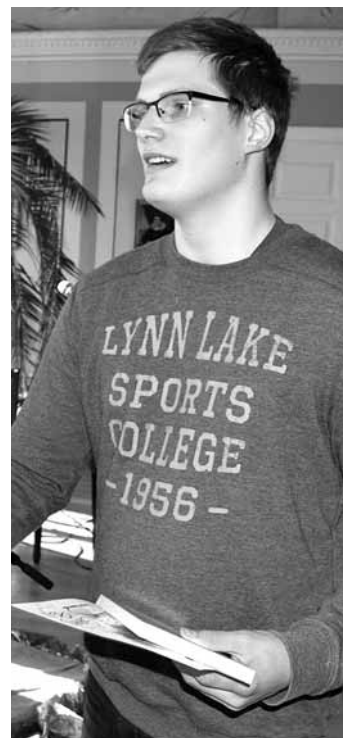

taja Anne Uusna juhendamisel. Samuti pälvis Gert publiku lemmiku tiitli poisslaste hulgas. Tüdrukute seast pälvis siira ja veenva esinemisega publiku lemmiku tiitli 9. aastane **Lee Grünberg** lauluga „Viimne ratsu“, juhendaja õpetajaks Ivi Kask.

Veel tulemustest. Vanuserühmade parimad: lasteaed: **Merileen Meras** 4. aastane, juhendaja õpetaja Ivi Kask; 7.-8. aastased: **Anna Charlotte Hallgrímsson** 7. aastane, juhendaja õpetaja Ivi Kask; 9.-10. aastased: **Lee Grünberg** 9. aastane, juhendaja õpetaja Ivi Kask; 11.-14. aastased: **Kadri Vulkan** 12. aastane, juhendaja õpetaja Ivi Kask; 15.-19. aastased: eripreemia **Maria Toodo** 16. aastane, juhendaja õpetaja Ivi Kask; **Gert Gentelen** tunnistati lisaks *Gran Prix*'le ka oma vanuserühma parimaks.

Parima juhendaja tiitli pälvis Ivi Kask. Suurimad tänud kõigile juhendajatele!

Auhinnalaud oli rikkalik.

Seekordse lauluvõistluse *Grand Prix* omanik sai lisaks tunnustusele 2 piletit Tõstamaa mõisa suveteatri etendusele.

Publiku lemmikute auhinna andis välja Tõstamaa rahvamaja, milleks oli 2 piletit 15. aprillil toimuvale Tõnis Mägi kontserdile „Olen valind tee“ Tõstamaa mõisas.

Lisaks said laululapsed kingitusteks: Batuudi keskuse kinkekaardi, E-lugeri, Grüne Tekstiili armsad jänkud, palju kohalikku käsitööd, jne.

Ürituse sponsoriteks olid:

Premia jäätis, Grüne Tekstiil, Sillametsa talu, Tõstamaa mõis, Tõstamaa vallavalitsus, Tõstamaa rahvamaja, Tõstamaa noortekeskus, Tõstamaa käsitöökeskus. Siinkohal soovib korraldusmeeskond tänada kõiki sponsoreid!

Muusika peaks tulema südamest ja minema südamesse. Seekordne XX lauluvõistlus tõestas seda. Sidugu muusika meid ka edaspidi!

Katri,
rahvamajast

Noored toimetavad igas valdkonnas

Kevad on täis tegevusi, kus ka meie valla noored osalevad. 1. aprillil oli Kilingi-Nõmme Pärnumaa noortekeskuste kokkusaamine, kus osales kuus noortekeskust oma noortega.

Seal olid põnevad inimesed ja huvitavad töötoad. Kõik noored olid gruppidesse jaotatud – nii oli võimalus noortel omavahel tutvaks saada. Töötubasid oli kaheksa – kaartide meisterdamine, xboxi tantsumäng, erinevatele küsimustele vastamine, kangastelgedel toimetamine, vahvlite ja pannkookide küpsetamine, jõusaali tuba, päästeameti töö tutvustamine ja tööriiete proovimine.

Ühes töötoas oli ülesandeks välja valida laul, mida öhtul kõigile esitada. Isegi noorsootöötajad läksid lavale ja tegid oma kava, aga kahjuks mõni grupp ei soovinud kõigi ees esineda. Lõpuks söödi kõhud täis ja sõideti koju. Kes soovis sai veel diskot tantsida ja soovilugu küsida. Sügisel kohtume taas Are noortekeskuses.

2. aprillil osalesid Tõstamaa keskkooli näiteringid Kooliteatrite riigifestivali Pärnumaa eelvoorus Pärnu Nooruse majas.

Meie noortel oli kaks näidendit - nooremas vanuseastmes "Juku anekdoodid", osades Grete, Gertrud, Martha-Maria, Emma Liisa, Merili, Hevenli, Rita, Jaan ja Lauri ning keskmises vanuseastmes "Tänapäeva punamütsike", osades Kevin, Marleen, Katre, Eliise, Anny, Grettel, Rebecca, Kadri, Keily ja Sireta.

Igast vanuseastmest üks grupp pääses edasi finaali. Meie noored edasi ei pääsenud, aga ära märgiti Lauri, kes sai „Rosin“ tiitli oma Juku rolli eest.

Nädalavahetuse lõpetasime Tartus. 3. aprillil Ahhaa teaduskeskuses, kus toimus FIRST LEGO League Jr. 2015/16 hooaeg "PRÜGITARKUS" ehk millegi prügikasti viskamine on

alles algus.

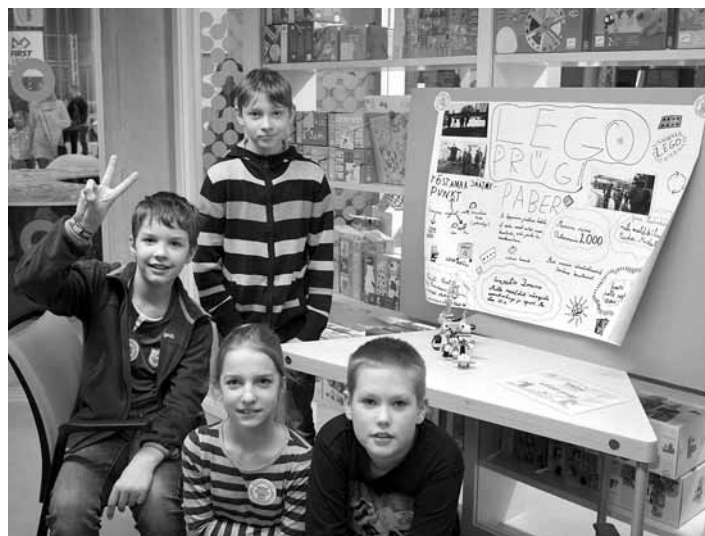
Sellest aastast on Tõstamaa robotika huviring, kuhu on oodatud igas vanuses noored. Soetasime kümme kasti Wedo 2.0 legokomplekti, mis on mõeldud lasteaja ja algklassi lastele, aga sobivad ka vanematele. Kui robotikast veel midagi ei tea, siis see on täpselt õige komplekt, millest alustada.

Tartus osales kaks Tõstamaa keskkooli võistkonda – LEGO prügi (Everita, Jaan, Kristo, Lauri) ja Haisev prügi (Aigar, Joosep, Rainis, Tormi). Meeskonnad valmistasid masina teemal prügi ja esitlesid seda korraldajatele. Kõik osalejad said diplomi ja medali ning söödi torti.

Üritusele oli võimalik kaasa võtta ka fänne, kes said osaleda tasuta. Siinkohal soovin tänada meie laste fänne, kes said tulla ja lapsed kohale tuua.

Suured tänud Merike ja Rainer Tuhkanen ning Heikki Luhamaa. Tänu teile said lapsed osa ühest toredast päevast. Peale üritust ütlesid lapsed, et tahavad ka järgmisele aastal sellest osa saada.

Kevadel saime positiivse vastuse ka Tõstamaa noortekeskus-

se projektile Avatud Noortekeskuste projektikonkursil. Nüüd on noortekeskusel võimalik korraldada noortele üks tore lastekaitsepäev 1. juunil 2016.

Päeva programm algab teadusjahiga, külla tuleb ka psühlohobuss ning uute kõlarite ja mikrofoni teeme seltskonnatantse. Tuleb tegus päev, seega jälgi reklaami!

Tõstamaa noored on tegusad ja vahvad. Neile meeldib toimetada ja erinevatest võistlustest, konkursitest osa võt-

ta. See kevad valitakse ka uued noortevolikogu liikmed, kellel on võimalus Tõstamaa tegemistes kaasa rääkida ja midagi korda saata.

Noored tahavad üha rohkem kaasa rääkida ühiskonna teemadel, sest nad tunnevad, et neil on ka võimalik midagi muuta või olulist korda saata. Arvan, et noorte kaasamist võiks isegi rohkem olla, sest meie noortel on ideid ja huvi oma vallas toimetada.

Karoliine Kask,
huvijuht-noorsootöötaja

Kuradid ja inglid pidasid sõbrapäevapidu

Mul on rõõm tõdeda, et valentinipäevale eelnenud öhtul alanud sõbrapäevapeo saab lugeda kordaläinuks. Täitsime oma eesmärgid, ületasime raskused ja seljatasime hirmud. Nimelt korraldasid sel aastal Tõstamaa valla sõbrapäevapeo kohalikud abiturientid ettevõtlustunni raames. Peo toimumispäeval aitasid kaasa ka mõned üheistkümnendikud.

13. veebruari öhtul kell üheksa oli Tõstamaa rahvamaa saal koos ansambel Hargi ja korraldajatega valmis, et võtta vastu külalisi, kes saabusid sõbrapäevapeole, mille teemaks olid kuradid ja inglid.

Küsisin klassikaaslastelt,

millised olid nende hirmud, ootused, muljed ja õppetunnid. Sain vastuseid mitmel eri teemal. Mitmel korral nimetati hirmu selle ees, kas ikka kogu rahvas ära mahub. Pärast pidu sellest rääkides jäime ühele arvamusele, et see peopaik oli täpselt paraja suurusega.

Nagu ka Agnes mainis, siis pidu kestis hommikuni ja oli ka põhjust, sest poolel ajast toimusid Gerda ja Janno juhtimisel mängud ja rahvast tantsitas ansambel Hark, mille kohta Janno ütles, et see on väga hea bänd. Ühtlasi mängib samas ansamblis Heiko, kes oli abiturientina samuti peo korraldaja. Tema kiitis pidulisi, kes olid väga elavad, mis tähendab, et

esinemine valmistas taaskordselt suurt rõõmu.

Rääkides õppetundidest, saime aru, et peopaiga kaunistamisele ja valmispanekule tuleb varuda rohkem aega. Lisaks mainis Loret, et suurt vaeva tuleb näha ka pärast peo lõppemist, mil kõike koristada tuleb.

Olenemata sellest, et viimased kaks-kolm nädalat meie jaoks kiired olid, oleme siiralt õnnelikud, et nägime saalitait rahvast, kes tundsid üritusest rõõmu ja võtsid aktiivselt tegevustest osa.

Mitmed meist said pärast pidu lisaks avalikule tagasisidele kiidusõnu ning ettepanekuid, et võiksime oma seltskonnaga

veel üritusi korraldada. Kes teab, eks aeg näitab, mis edasine toob. Siiri loeb positiivseks punktiks ka selle, et politsei ei pidanud kordagi sekkuma ehk pidulistel oli hea meeleolu ja pahandusteks aega ei jätkunudki.

Mul on hea meel, et umbes 160 peolise hulgas oli märgatav arv ingl- ja kuradikostüümides inimesi. Ühendasime lõbusa kasulikuga ja kogusime umbes poolsada eurot Tõstamaa valla hooldekodu heaks, seda tänu toetajatele ja piletiostjatele. Aitäh teile!

Laura Jõe,

Tõstamaa keskkooli abiturient

TÕSTAMAA VÕRKPALLITURNIIRI FINAALMÄNGUD RAHVAMAJAS

Kolmapäeval, 13.04

19:00 V – VI koha 1. mäng VÖRGUTAJAD - TÕHELA

20:15 I – II koha 1. mäng HARRASTAJAD - ALEV

21:30 III – IV koha 1. mäng KASTNA - KESKKOOL

Laupäeval, 16.04

16:00 III – IV koha 2. mäng KESKKOOL – KASTNA

17:15 I – II koha 1. mäng ALEV - HARRASTAJAD

18:30 III – IV koha 1. mäng TÕHELA - VÖRGUTAJAD

Turniiri lõpetamine, töötab kohvik, tule kaasa elama!

Kodukülastustest – ausalt

Sel aastal viib Päästeamet nõustamisi läbi ligi tuhandes Pärnumaa kodus. Et inimeste hulgas ei leviks valearusaamad ega hirm, seletame lahti, kuidas ja milleks seda tehakse ja keda külastatakse.

Kodukülastustega alustas Päästeamet juba 2007. aastal. Külastuste eesmärgiks on muuta Eestimaa kodud tuleohutuks, andes inimestele nõuandeid, kuidas oma käitumist ning kodu kütte- ja elektrisüsteemi tuleohutumaks muuta.

2015. aastal külastati Pärnumaal kokku 1601 kodu, neist 158 Tõstamaa vallas. Tulekahjusid toimus Pärnumaal kokku 313, neist 7 Tõstamaa vallas. Eestis on 2016. aasta esimese kuu jooksul tules hukkunud juba 12 inimest ja see on väga kahetsusväärne! Jah, inimesed surevad iga päev, aga ilmselt on kõik nõus, et manala teele tahaks meist igaüks minna ikka loomulikku teed pidi. Kui nüüd läheneda probleemile veel selles võtmes, et iga kuu hakkab Eestimaal tules hukkuma kaksteist inimest, siis aasta lõpuks saaksime „skoori“ 144. Võrdlusena võib tuua, et see on umbes kuue klassi jagu lapsi! Kas pole mitte liiga palju?

Selleks, et see number jääks minimaalseks tahab Päästeamet läbi käia kõik Eesti kodud, seega võivad päästjad sattuda iga inimese ukse taha. Usume, et kodukülastuste abil saame tulekahjude arvu vähendada.

Kuidas üks kodukülastus välja näeb?

Esimese asjana tutvustavad nõustajad end, näitavad oma töötoendit ja küsivad inimeste nõusolekut kodukülastuse läbiviimiseks. Külastusi teevad nii meie päästjad, vabatahtlikud kui ka ametnikud – seega ärge sattuge segadusse, kui nõustajateks ei ole mitte päästemasinast maha hüpanud roobades mehed, vaid hoopis päästeriituses naisterahvad või tublid vastava rõivastusega vabatahtlikud.

Kui majas on küttekolde, vaadatakse elanikega koos üle selle seisukord, kontrollitakse korstnapühkija akti olemasolu ning arutatakse muid tuleohutuse teemasid – tuha hoiustamisest esmaste tulekustutusvahendite omamiseni välja.

Uuritakse ka suitsuanduri paigaldust ja korrasolekut, elektrisüsteemi ja -seadmete olukorda ning tehakse kindlaks,

kas lahtise tule kasutamine hoonete läheduses on korraldatud turvaliselt (nt grillimine, lõkkekoht).

Lisaks sellele märkavad ja annavad päästjad nõu ka muude võimalike ohtude suhtes, mis sõltuvad juba igast konkreetsest majapidamisest. Näiteks, kas talu silt on operatiivautodele märgatav, kas põlevmaterjali ladustatakse maja ümbruses ohutult, kuidas käituda põlengu korral. Tahame rõhutada seda, et kindlasti võivad inimesed ise küsida ja uurida, kuidas ja millele oma kodus rohkem tähelepanu pöörata, et õnnetusi ära hoida.

Kodukülastuste murekohad

Kindlasti ei peaks keegi meie külastust kartma ja reeglina võetaksegi nõustajaid kodudes sõbralikult vastu. Pärnumaalsed saavad hästi aru, et nõustama ei tulda halva pärast, vaid ikka selleks, et nende kodudes vähem tuleõnnetusi juhtuks.

Üks murekoht ongi see, kui inimesed oma koduukse meile suletuks jätmise. Selle põhjuseks võib olla hirm trahvi saamise ees või kasvõi see, et toad on korrast ära. Tahame kõigile üle korrata, et päästjad ei tee kellelegi trahvi ja kuna nad on näinud palju erinevaid tuleõnnetusi, tasub nende arvamust ja nõuandeid kindlasti kuulda võtta. Tubade korrasolekut ei saa mõõta turvalisuse hinnaga.

Tuletame meelde ka seda, et inimesed märkaksid ka abivajajaid enda kõrval. Teavitage meid kindlasti majapidamisest, mis vajavad tuleohutusosalast nõustamist või kutsuge meie nõustajaid endale külla. Meie kõigi asi on hoolitseda oma kodu ja lähedaste turvalisuse eest, lisaks aga saame kaasa aidata ka oma kortermaja, küla või eaka tuttava kodu tuleohutuks muutmisele. Oma tähelepanekute ja küsimustega saab pöörduda päästeala infotelefonile helistades 1524.

Üheskoos mure lahendamine

Kui kodukülastuse käigus märgatakse ohtlikku olukorda või käitumist, pööratakse sellele kõigepealt inimese tähelepanu ning arutatakse üheskoos läbi, mida ta ise ohu vähendamiseks teha saaks. Näiteks, kui suitsuandur on lae asemel sahtlis, paigaldatakse see üheskoos õigesse kohta. Pliidi ees seisvatele puudele või tuleohtlikele esemetele leitakse sobivam koht.

Kui ohtlikku olukorda ei ole kohe võimalik likvideerida, näiteks katkine küttekolde või elektrisüsteemi uuendamine, antakse inimestele ohu kõrvaldamiseks aega ning külastatakse neid mõne aja pärast uuesti. Meie eesmärk on muuta inimeste mõtteviisi ja harjumusi. Sanksioonid ei pea kindlasti ükski oma lähedaste ja kodu turvalisust tähtsaks pidav inimene kartma.

Üüripindade puhul on elektrija küttesüsteemi korrasolu ning suitsuanduri õige paigaldus üürileandja vastutus. See tähendab, et elupinda üürileandes peavad elektri- ja küttesüsteem olema korras ning suitsuandur laes. Üürnik aga vastutab anduri ning süsteemide õige hoolduse eest, ehk siis puhastab ja testib igakuiselt suitsuandurit ning tellib õigel ajal korstnapühkija.

Igaühe kaasabil on võimalik ühiskonda turvalisemaks muuta. Siinkohal tahame kiita Pärnumaa omavalitsusi, kellega teeme tihedat koostööd, et leida üles just need majapidamised, mis kõige rohkem ja kiirelt päästjate nõustamist vajavad. Nendeks on näiteks eakad või füüsilise erivajadusega inimesed, väikeste lastega pered ja toimetulekuraskustes leibkonnad. Suurt tähelepanu pöörame ka kortermajadele, kuna ühes korteris toimuv põleng seab ohtu ka teiste elanike kodud.

Päästeamet

KOHALIK POTTSEPP SOOVITAB!

Lõppemas on kütte periood.
Ja algamas küttekollete ehitus ja remondi hooaeg. Ahjude pliitide ja kaminat ehitus.
Remondi- või konsultatsiooni aja tellimine
tel 5674 4481 Tiit

MÜÜA KUIVI KÜTTEPUID
(kask, haab, lepp).

Pikkused 50 cm ja 35 cm.

50 cm - 30 eur/m³

35 cm - 35 eur/m³

Tel 5623 6881

Tule Venderlooga Valgevenesse 9 - 12.06.2016!

REISIKAVA:

09.06.2015

Väljasõit Tõstamaalt 06:00, Audrust 06:30, P-Jaagupist 06:30, Pärnust 07:00. Häädemeestelt 07:30. Läbime Läti, Leedu. Lõunapausi teeme Leedus. Pärastlõunal ületame Leedu - Valgevene piiri. Öhtuks jõuame Lidasse. Majutus hotellis Lida. (<http://www.yhotel.by/>).

10.06.2016

Hommikusöök hotellis. 8:00 väljasõit Nemani kristallitehasesse. <http://www.neman.by/en/> Ekskursioon kristallitehases. Küllastame tehasepoodi, kus toodangul on väga soodsad hinnad. Lõunast suundume Minski poole. Küllastame Minski külje all asuvat Valgevene sõjaajaloo muuseumit (<http://stalin-line.by/>). Minskis ööbimine hotellis. Vaba aeg linnaga tutvumiseks.

11.06.2016

Hommikusöök hotellis. Väljasõit Mir kindlusesse, mis kuulub ka Unesco maailmapärandi hulka (<http://mirzamak.by/en/>). Tagasiteel küllastame Valgevene rahvusparki Dudutki (<http://www.dudutki.by/en/>). Lisaks vaatamisväärsustele saab igaüks proovida kohaliku võid, saia, teed ja mekkida puskarit koos hapukurgi ja meega. Minskisse jõudes linnaekskursioon bussiga. Käime ära ka rahvusraamatukogu katusel asuval vaateplatvormil, kus avaneb suurepärase vaade linnapanoraamile. Vaba aeg linnaga tutvumiseks.

12.06.2016

Hommikusöök hotellis. Küllastame Minski turgu, kus igaüks saab osa Valgevene põllumajandusest. Seejärel läheme läbi kaubakeskusest, kus igaüks saab ära kulutada järele jäänud valgevene raha ja kodustele „nänni“ kaasa osta. Kojusõit. Hilisõhtul jõuame Eestisse

Hinnad:

Üks inimene kaheses toas: 270€
Majutusel üheses toas lisandub lisatasu

Hind sisaldab:

Bussitransporti, Valgevene viisat, tervisekindlustust, 3 ööbimist koos hommikusöökidega, Minski linnaekskursiooni bussiga.

Orienteeruvad lisakulud:

Kristallitehase ekskursioon: 8,5€
Dudutki: 10€
Rahvusraamatukogu vaateplatvorm: 1,5€
Stalin liinide külastus: 8€
1€ = 23 000BYR

Vajalik passi olemasolu, mis kehtib vähemalt 30 päeva pärast reisi lõppu

Info ja registreerimine hiljemalt 23.05.2016
info@venderloo.ee

Kalvin Eisenschmidt tel 5189 441;
Rene Kask tel 5668 5168

VANAVARA LAAT

ja

pasunakooride ülevaatus

22. mail 2016

LAVASSAARES

LAAT 8.00 - 16.00
Kauplejatele müügikoht tasuline - registreeru laadale
www.vanavaralaat.blogspot.com
Küllastajatele tasuta, auto parkimine 1 euro.
Info 5343 2464, 5333 8892
OÜ Biolan Baltic toodete müük.
Avatud Teise Ringi Riiete Kaubamaja.

Lavassaare Raudteemuuseum
avatud 9.00 - 17.00
Soidab muuseumrong.
Vanasõidukite ja maamootorite väljanäitus.
Toitlustamise korraldab Lavassaare Külaselts.

Külla tuleb Pipi!
Pipi on laadal 11.00 - 13.00.
Ole valmis koos joonistama ja mängima!
Lapsi sõidutavad Kärbi talu hobused.
Loterii ja oksjon!
Tule ja naudi koos perega muusikamaiselist, vaselõhnalist ja üllatusterohket kevadpäeva Lavassaares!

Esinevad pasunakoorid:
Õnn Tuli Õuele
Pärnu-Jaagupi pasunakoor
Nõmme MK puhkpilliorkester
Lihula MKK puhkpilliorkester
Pasunakooride kunstilist taset hindab auväärne žürii.

KES TEEB KAEVU?

- * puurkaevude puurimine
- * puurkaevude projekteerimine
- * puurkaevude puhastamine
- * süvaveepumpade ja septikute paigaldus
- * vee- ja kanalisatsioonitööd
- * kaevetööd miniekskavaatoriga

TÄHTAJAD LÜHIKESED!

Balti Puurkaev OÜ
521 7415; 504 2999
www.baltipuurkaev.ee
firma tegutseb aastast 2008

TALGUTELE KAVARUSSE!

LAUPÄEVAL, 7. MAIL KELL 10
TALGUD KAVARU SADAMAS,
OOTAME ROHKET OSAVÖTTU!

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

Reedel, 15. aprillil kell 20
Tõstamaa mõisa saalis

TÕNIS MÄGI

*Olen
valind tee*

Mõisa fuajees on tund enne
ja pärast kontserti avatud
Janely Koduköögi kohvik.

Piletid eelmüügis Tõstamaa raamatukogus alates 21. märtsist soodushinnaga 14 €, pensionäride ja
lapsele kuni 12. a (k.a) 12 €
Piletilevis piletid hinnaga 16 € ja 12 € ja kohapeal kõigile hind 16 €

KARJALASKEPÄEV!

24. aprillil kell 12-16.

**Jõuluvana
KORSTNA
TALU**

- * Lükkame lauda väravad valla,
kitsetalled, jänkupojad, kanad, kuked,
hobused ja prääksupardid võivad välja tulla!
- * Vasikate võidujooks!
- * Tutvume kaselle looga, et hobune sai uue loogal!
- * Taadiga tegemised, memmega meisterdamised,
kohvikus kevadised pannkoogid!

Osalustasu 5€

Info 444 3412

info@maria.ee

www.maria.ee

Jõuluvana Korstna talu asub Pärnumaal Tõstamaa vallas | www.maria.ee Gümnaasiumi Jõuluvanaade Ühendus

Jüriöö ülestõusu 673. aastapäeva tähistamiseks traditsiooniline

TÕSTAMAA JÜRIÖÖ JOOKS

reedel, 22. aprillil

Registreerimise algus rahvamaja ees 20:30,
avamine 20:45, start kell 21:15

6 liikmelised (3N+3M) võistkonnad

Võistkonnal peab olema
teatepulgana kasutatav tõrvik
(vähemalt algul põlev)!

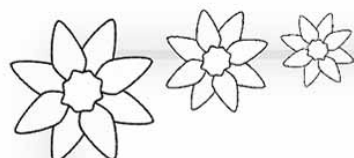
ühe etapi pikkus ca 400 m

VANUSEGRUPID:

võistkonna koguvanus
kuni 60 aastat,
61-90 aastat,
91-180 aastat,
üle 180 aasta!

Auhinnad kiirematele, loosiauhinnad, eriauhinnad parimale klassi,
küla ja asutuse võistkonnale ! Tuleshow

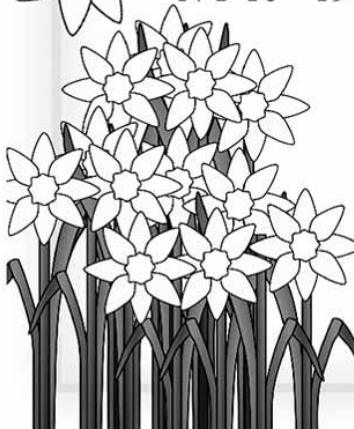
22:00 JÜRIÖÖDISKO, DJ Andrus Pirso

Aprillis avatud
N-P 10⁰⁰ -16⁰⁰

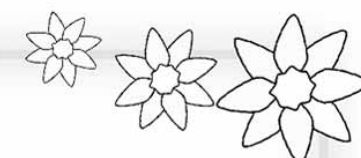
Alates maikuust
N-P 10⁰⁰-19⁰⁰

Sillametsa
Taimeaed

AVAB VÄRAVAD!

LAUPÄEVAL
16. APRILL
12⁰⁰

Tõstamaa alevis
Varbla mnt 14

Olete kõik oodatud

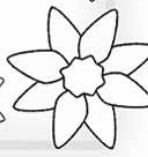
Hooaja jooksul tuleb müüki palju erinevaid tooteid:

kevad-, suvi-, sügislilled; amplid; ampli-, köögivilja-, maitseained;

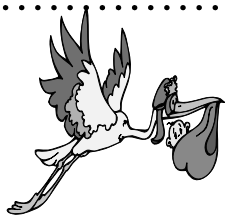
puud; püsikud; põõsad; roosid; aiasaadused;

kasvuturvas; muld; väetis jpm.

www.sillametsa.eu

Maria talu ja Jõuluvana Korstna talu
VÕTAVAD TÖÖLE
TOATEENIJAIK JA ABILISI.
info@maria.ee, tel 523 6066

*Õnnitleme
uusi vallakodanikke ja
nende vanemaid!*

Martti Liivmann - 10.03.2016

Märtsikuu juubilarid

SELMA ROOS 90
LINDA HEINLA 89
ZINAIDA TOHV 85
TÕNIS VAINULA 84
MEIDA SOOMETS 84
HELENE KÖSTER 84
EEVI TIGANE 84
VELLO RANDMÄE 83
HARRI-HERBERT KIIRATS 83
ADLE PULK 81
LEILI VIEDEHOF 77
AINO PÕLTSAM 74
UDO RAND 72
VIIVI PIRSO 71
REIN ROOMIK 70
EERIKA HEINDLA 65
JÜRI ADLER 65

VIKTOR ROOS
9.05.1923 – 19.02.2016

JAAN ILVES
29.11.1934 – 7.03.2016

RAAMATUKOGU OOTAB AIANDUSHUVILISI!

Laupäeval, 23. aprillil kell 16
on oodatud aiandushuvilised
Tõstamaa raamatukokku, et meeldivas
seltskonnas jagada teiste rohenäppudega
oma aiandustarkusi ja samas saada ehk
ka veidi targemaks.
Külla tuleb Milvi Rand Sillametsalt.

Tähelepanu rohevahetajad!

Laupäeval, 7. mail toimub kooli aias taas
rohevahetus, kellel taimi, pöösaid ja puid
ülearu, pange tallele ja jagage lahkelt
teistelegi, jälgige reklaami!

Aprillikuu juubilarid

SALME KASELA 89
ENDEL ANDRESE 89
HEINO MIIDO 85
VAIKI KRUUSMA 85
EDI TÕNISMAA 84
HELDI KIIRATS 83
ELMAR KULD 83
JAAN VIMM 81
IVA KALBACH 80
LEMBIT PALUSALU 80
EDUARD METSAMÄGI 79
VIRVE-ÕIELA EDVAND 78
URVE KÄÄR 76
LEO MARTSON 75
MILVI KÄÄR 74
HELJU VOLGERAD 70
MILVI MARUS 70
JAAN KAELEP 70
HELGI SUTT 65